

**ระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยวิธีการงบประมาณและการคลังของหมู่บ้านอาสาพัฒนา
และป้องกันตนเอง พ.ศ. 2521**

ด้วยรัฐบาลได้มีนโยบายที่จะเสริมสร้างความมั่นคงของหมู่บ้าน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง การบริหารและป้องกันตนเองของหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้มีประกาศจัดตั้งหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. 2519 ประกอบกับคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2520 ให้เงินอุดหนุนเพื่อใช้ดำเนินการของหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.)

ฉะนั้น เพื่อให้การใช้จ่ายเงินของหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) เป็นไปอย่างมีระเบียบและรัดกุม อันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่หมู่บ้านตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ จึงวางระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการงบประมาณและการคลังของหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองไว้ดังต่อไปนี้

หมวดที่ 1

ข้อความทั่วไป

ข้อ 1 ระเบียบนี้ให้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณและการคลังของหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. 2521"

ข้อ 2 ให้ยกเลิก ข้อ 24 และ 25 หมวดที่ 5 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. 2519

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งที่ขัดหรือแย้งกับที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้แล้วให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 3 ระเบียบนี้ให้ใช้ตั้งแต่วันประกาศใช้เป็นต้นไป

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

"แผนงาน" หมายถึง แผนที่ใช้บริหารงานตามโครงการต่าง ๆ ให้ดำเนินไปตามเป้าหมาย

"หมู่บ้าน" หมายถึง หมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) ซึ่งประกาศจัดตั้งโดยประกาศกระทรวงมหาดไทย

"นายอำเภอ" หมายถึง ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอด้วย

หมวดที่ 2

การจัดทำแผนและโครงการ

ข้อ 5 ให้ทุกหมู่บ้านจัดทำแผนดำเนินงานและโครงการพัฒนาต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางบริหารงานของหมู่บ้านให้เสร็จภายใน 3 เดือน นับแต่ประกาศจัดตั้ง

ให้คณะกรรมการกลางหมู่บ้านเป็นผู้รับผิดชอบพิจารณาวางนโยบายกำหนดแนวทางการบริหารงานภายในหมู่บ้าน แล้วรวบรวมจัดทำเป็นแผนดำเนินงานและโครงการพัฒนาต่าง ๆ ของหมู่บ้าน โดยคำนึงถึงความต้องการของราษฎรและความสามารถของหมู่บ้านเป็นหลัก

ในการจัดทำแผนดำเนินงานและโครงการพัฒนาต่าง ๆ ให้คณะกรรมการทุกฝ่ายเข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็นประกอบ และให้ที่ปรึกษาคณะกรรมการกลางหมู่บ้านเป็นผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือโดยถือหลักให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้วย

การจัดทำแผนดำเนินงานและโครงการพัฒนาต่าง ๆ ให้หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอที่เกี่ยวข้องไปให้คำปรึกษา เพื่อที่จะได้แผนและโครงการที่สามารถปฏิบัติได้ และสอดคล้องกับแผนพัฒนาตำบลกับแผนพัฒนาจังหวัด

ข้อ 6 เมื่อครบกรรมการกลางได้จัดทำแผนและโครงการตามข้อ 5 เสร็จแล้วให้เสนอไปยังนายอำเภอท้องที่ให้ความเห็นชอบ และใช้เป็นหลักในการบริหารงานต่อไป

ข้อ 7 เมื่อนายอำเภอได้อนุมัติแผนหรือโครงการของหมู่บ้านแล้ว ให้นายอำเภอส่งแผนหรือโครงการไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และขอรับการสนับสนุนต่อไป

หมวดที่ 3

วิธีการจัดทำงบประมาณ

ข้อ 8 บรรดารายได้และรายจ่ายประจำปีของหมู่บ้าน ให้คณะกรรมการกลางหมู่บ้าน รวบรวมและจัดทำเป็นงบประมาณประจำปี ให้แยกเป็นรายรับและรายจ่ายตามแบบท้ายระเบียบนี้

ข้อ 9 ปีงบประมาณ ให้ถือตามปีงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

ข้อ 10 รายรับ หมายถึง รายได้ของหมู่บ้านที่ได้รับตามที่ระบุไว้ในข้อ 23 หมวดที่ 5 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. 2519

ข้อ 11 รายจ่าย หมายถึง รายการใช้จ่ายเงินของหมู่บ้านตามแผนงานหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติแล้วแต่กรณี

ข้อ 12 การตั้งรายรับและรายจ่าย ให้ลงยอดเงินจำนวนเต็มบาท เศษของบาทให้ปัดเป็นบาทและให้ตั้งยอดรายจ่ายต่ำกว่ายอดรายรับร้อยละ 3

ข้อ 13 ในปีงบประมาณใด ถ้าจำนวนเงินซึ่งได้ตั้งเป็นรายจ่ายประจำปีไว้ไม่พอจ่าย หรือมีรายรับเพิ่มจากที่กำหนดไว้ในประมาณการรายรับ หรือมีความจำเป็นที่จะต้องตั้งรายการรับจ่ายขึ้นใหม่ ก็ให้คณะกรรมการกลางหมู่บ้านพิจารณาตั้งเป็นงบประมาณเพิ่มเติมได้

หมวดที่ 4

หน้าที่ของผู้จัดทำงบประมาณ

ข้อ 14 ให้ประธานคณะกรรมการกลางพิจารณาแต่งตั้งกรรมการกลางซึ่งมีความรู้ความสามารถอย่างน้อย 2 คน เป็นเจ้าหน้าที่รวบรวมจัดทำงบประมาณตามแผนงานและโครงการของหมู่บ้านที่ได้รับความเห็นชอบจากนายอำเภอแล้ว โดยเชิญที่ปรึกษาสภาตำบล ปลัดอำเภอฝ่ายส่งเสริมการปกครอง กับพัฒนากรประจำกลุ่มมาเป็นที่ปรึกษา แล้วเสนอต่อคณะกรรมการกลางหมู่บ้าน

ตามเวลาที่ประธานคณะกรรมการกลางกำหนด แต่ต้องก่อนวันที่ 30 มิถุนายน ของทุกปี

โครงการใดที่จ่ายจากเงินอุดหนุนของรัฐบาล ให้นายอำเภออนุมัติโดยความเห็นชอบของผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้งนี้ ตามภารกิจที่กำหนดไว้ในการจัดตั้งหมู่บ้าน วันหมดค่าตอบแทน และหมดค่าใช้จ่าย เฉพาะรายการคำรับรอง และรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ

โครงการใดที่ไม่ต้องใช้งบประมาณของทางราชการ ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการกลางหมู่บ้านที่จะพิจารณาอนุมัติแล้วแต่กรณี ผลการพิจารณาเป็นประการใดถือเป็นอันยุติ

เมื่อคณะกรรมการกลางพิจารณาเห็นชอบร่างงบประมาณแล้ว ให้ประธานคณะกรรมการกลางนำเสนอคณะกรรมการสภาตำบลพิจารณาสนับสนุน และนำเสนอให้นายอำเภอภายใน 15 วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการกลางอนุมัติ และนำไปเข้างบประมาณของสภาตำบลต่อไป

ข้อ 15 การจัดทำงบประมาณเพิ่มเติม ให้ปฏิบัติตามข้อ 14 โดยอนุโลม

ข้อ 16 กิจการใด ๆ ที่คณะกรรมการกลางหมู่บ้านพิจารณาเห็นว่าเป็นกิจการที่ต้องทำร่วมกับหมู่บ้านอื่น ให้คณะกรรมการกลางหมู่บ้านติดต่อไปยังคณะกรรมการกลางของหมู่บ้านอื่นนั้น เพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินการร่วมกัน โดยต่างฝ่ายจะต้องตั้งงบประมาณให้ประสานงานกัน

หมวดที่ 5

การดำเนินงาน

ข้อ 17 ในการสั่งจ่าย สั่งซื้อ เพื่อดำเนินกิจการของหมู่บ้าน ให้ใช้ระเบียบว่าด้วยการจ้างและการจัดหาพัสดุของหน่วยราชการส่วนท้องถิ่น เฉพาะที่ว่าด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยอนุโลม เว้นแต่

17.1 เจ้าหน้าที่ดำเนินการและกรรมการดำเนินการ ให้ประธานคณะกรรมการกลางเป็นผู้ตั้งจากกรรมการกลางหมู่บ้าน

ในกรณีที่เห็นสมควรและเพื่อประโยชน์ของหมู่บ้าน ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอจะตั้งสมาชิกสภาจังหวัด หรือกรรมการสภาตำบลเข้าร่วมเป็นกรรมการตามข้อ 17.1 ก็ได้

17.2 อำนาจในการสั่งจ้างหรือสั่งซื้อที่เป็นของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้เป็นของนายอำเภอ

17.3 ให้นายอำเภอเป็นผู้ลงนามในสัญญาหรือนิติกรรมแทน

หมวดที่ 6 การรับ-จ่ายเงิน

ข้อ 18 การรับเงินจ่ายเงินของหมู่บ้าน ให้ถือเป็นการรับและจ่ายเงินขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

ข้อ 19 เงินรายได้หรือเงินอื่นใดที่มีผู้มอบให้หมู่บ้าน ให้รับมอบที่หมวดการคลังส่วนอำเภอและจัดทำแยกประเภทบัญชีไว้ต่างหาก เพื่อสะดวกที่จะแจ้งยอดให้หมู่บ้านได้ทราบยอดเงินรายรับ-จ่ายของหมู่บ้าน

ข้อ 20 การจ่ายเงิน จะจ่ายได้เฉพาะกรณีที่มีงบประมาณอนุมัติไว้เท่านั้น

ถ้าการจ่ายนั้นผิดระเบียบหรือจ่ายเกินผู้ยื่นรายการรับเงินไปใช้จ่าย หรือผู้เบิกต้องรับผิดชอบ แต่ถ้าการเบิกจ่ายนั้นกระทำลงไปตามคำสั่งของผู้มีอำนาจสั่งจ่าย ผู้สั่งจ่ายจะต้องรับผิดชอบ

ข้อ 21 ให้นายอำเภอเป็นผู้มีอำนาจและรับผิดชอบในการสั่งจ่ายเงิน หรือผู้ที่นายอำเภอมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษรให้ทำการแทน

ข้อ 22 ให้หัวหน้าหมวดการคลังส่วนอำเภอแจ้งยอดรายรับ-จ่ายเงินของหมู่บ้าน ให้ประธานคณะกรรมการกลางของหมู่บ้านและสภาตำบลทราบทุกครั้งที่มีการรับจ่ายเงิน (ตามแบบที่แนบ)

ข้อ 23 ให้คณะกรรมการการคลังเป็นผู้เก็บรวบรวมรายการรับ-จ่ายที่ได้รับจากอำเภอ เพื่อเป็นสถิติและหลักฐานในการประกอบพิจารณาจัดทำงบประมาณปีถัดไป

ข้อ 24 ให้คณะกรรมการการคลังเป็นผู้รวบรวมและจัดทำฎีกาเบิกเงินตามแบบของกระทรวงมหาดไทย โดยมีหัวหน้าหมวดการคลังอำเภอเป็นที่ปรึกษา และประธานคณะกรรมการกลางเป็นผู้เบิก

ข้อ 25 การตรวจสอบการรับจ่ายเงิน รายงานการเงินที่ได้รับจากอำเภอ ให้นำเข้าเสนอที่ประชุมคณะกรรมการกลางได้ทราบ และพิจารณาว่าถูกต้องตรงกันทุกครั้ง ถ้าไม่ถูกต้องให้แจ้งให้อำเภอแก้ไขหรือชี้แจงให้ถูกต้อง

หมวดที่ 7
เบ็ดเตล็ด

ข้อ 26 ในการปฏิบัติงานของหมู่บ้าน ถ้าระเบียบนี้มิได้กำหนดไว้ในกรณีใด ให้ใช้ระเบียบของสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามลำดับในกรณีนั้น โดยอนุโลม

ข้อ 27 หากมีกรณีพิเศษสมควรยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้คณะกรรมการกลางหมู่บ้านเสนอเหตุผลความจำเป็นผ่านนายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัดตามลำดับ เพื่อขออนุมัติกระทรวงมหาดไทย

ประกาศ ณ วันที่ 9 มิถุนายน 2521

(ลงชื่อ) พลเอก

(เปรม ติณสูลานนท์)

รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

รายงานเงินได้ของหมู่บ้าน อพป. ประจำเดือน .....

1. ประเภทเงินบำรุงท้องที่ 60%	ยกมาแต่ต้นปี	.....บาท
บวก เก็บได้ในเดือนนี้		..... บาท
รวมเป็นเงินภาษี		..... บาท
หัก เบิกจ่ายแล้วในเดือนนี้		..... บาท
	คงเหลือเงินภาษี	..... บาท
2. ประเภทเงินรายได้อื่น ยกมา		..... บาท
บวก เก็บได้ในเดือนนี้		..... บาท
รวมเงินรายได้อื่น		..... บาท
หัก เบิกจ่ายตั้งแต่ต้นจนถึงเดือนนี้		..... บาท
	คงเหลือเงินรายได้อื่น	..... บาท
3. เงินอุดหนุน ยกมา		..... บาท
บวก ได้รับในเดือนนี้		..... บาท
	รวม	..... บาท
หัก เบิกจ่ายตั้งแต่ต้น		..... บาท
	คงเหลือเงินอุดหนุน	..... บาท

(ลงชื่อ).....ผู้รายงาน

(.....)

หัวหน้าหมวดการคลังส่วนอำเภอ

ตรวจสอบถูกต้องแล้ว

(ลงชื่อ).....

(.....)

นายอำเภอ.....

แบบโครงการ

หมู่บ้าน.....ตั้งอยู่หมู่ที่.....ตำบล.....
อำเภอ.....จังหวัด.....
โครงการ (ชื่อ).....

1. โครงการที่.....	2. ได้รับอนุมัติเมื่อ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
3. สภาพของโครงการ ก. เหตุผลหรือความประสงค์..... .... ข. ลักษณะของโครงการ..... .... ค. ประโยชน์.....	6. ระยะเวลาดำเนินงานตั้งแต่..... ถึง..... เป็นเวลา.....วัน 7. ประมาณค่าใช้จ่ายเป็นรายปี (กรณีที่เป็น โครงการระยะยาว) 7.1 ..... 7.2 ..... 7.3 .....
4. ความจำเป็นของโครงการ..... .... 5. ค่าใช้จ่ายโดยประมาณ.....บาท แบ่งเป็น.....บาท 5.1 ค่าวัสดุก่อสร้าง.....บาท 5.2 ค่าใช้สอย.....บาท 5.3 แรงงานสมทบ คิดเป็นเงิน.....บาท	8. การเงินและวัสดุ 8.1 เงินอุดหนุน.....บาท 8.2 เงินและวัสดุบริจาค.....บาท 8.3 เงินที่ได้รับการช่วยเหลือจากหน่วย งาน.....บาท (ลงชื่อ)..... (.....) ตำแหน่ง คณะกรรมการ (สาขา)..... ความเห็นของคณะกรรมการกลาง..... (ลงชื่อ)..... (.....) ประธานคณะกรรมการกลาง

ส่วนที่ 2

แผนดำเนินงานของหมู่บ้าน..... หมู่ที่ .....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ลำดับที่	ชื่อโครงการ	สถานที่ดำเนินงาน (หมู่ที่)	ขนาดและปริมาณงาน ลักษณะ+รายละเอียด	ปีดำเนินงาน ปี พ.ศ.	งบประมาณ ทั้งสิ้น (บาท)	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หมายเหตุ
							<p>ได้ผ่านการพิจารณาจาก คณะกรรมการกลางแล้ว เมื่อ.....</p> <p>(ลงชื่อ)..... (.....) ประธานกรรมการกลาง</p>

ความเห็นของสภาตำบล.....

.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ความเห็นของนายอำเภอ.....

.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

นายอำเภอ.....

ความเห็นผู้ว่าราชการจังหวัด.....

.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้ว่าราชการจังหวัด.....